Tan Boen Djin in Amersfoort circa 1935

Nina Tan voor de Packard omstreeks 1948

TAN BOEN DJIN

EEN CHINESE JONGEN UIT MEDAN

Tan Boen Djin, geboren in Medan in 1914, was de jongste zoon van Tan Tang Ho, eigenaar van Seng Hap, destijds de mooiste en meest luxeuze winkel van de stad. Tan Boen Djin kon urenlang vertellen over zijn vader, hoe die zich van een arme kelontong Chinees met twee manden over zijn schouder op wist te werken tot een vooraanstaand burger van Medan. Seng Hap importeerde goederen en etenswaren uit Europa, Amerika, China en Australië. Het indrukwekkende warenhuis werd geopend in 1900.

Tekst - Dirk A. Buiskool

De Sumatra Post schreef op 2 december 1899:
Seng Hap is bijna klaargezwaaid met zijn bouwwerk en we zullen Baedeker in de pen geven, dat het een gebouw is, ontworpen naar tekeningen van de "Madeleine" te Parijs.[1]
En over de opening:
Leeg was het op de Esplanade [2] gisteravond, niet tegenstaande het Zondag was, vol daarentegen bij Seng Hap, den priester van den Griekschen tempel-toko. De Medanners had hij voor dezen avond beroofd van hun Philippijntjes [3] die hij gezet had, hoog boven in zijn wit heiligdom, op de galerij, een handige manier om "tout Medan" bij de opening van zijn nieuwen toko te doen tegenwoordig zijn. ... Wat er alzoo te koop is bij Seng Hap? .. het eenvoudigste mosterdpotje en het kostbaarste luxe artikel, en voorts alles wat daar tusschen ligt.[4]
Tot zover dit citaat uit De Sumatra Post. In de daaropvolgende jaren floreerde het warenhuis. Tan Tang Ho stierf in 1918. Dit was kort nadat zijn oudste zoon Tan Boen An als eerste democratisch gekozen Chinese burger benoemd was als lid van de gemeenteraad. Tan Boen An bleef gedurende bijna 20 jaar raadslid. Daarnaast bekleedde hij uiteenlopende functies. Hij was voorzitter van de Chinese muziekvereniging, van de Chinese sportvereniging en zat in het bestuur van de Su Tung middelbare school. Iedereen kende Tan Boen An. Omdat zijn vader al in 1918 overleed nam Tan Boen An ook de ouderlijke plichten over voor zijn kleine broertje Tan Boen Djin. Tan Boen An had de Nederlandse school doorlopen en stuurde Tan Boen Djin naar de School met den Bijbel onder meester Klevant.[5] Om zijn Nederlands te perfectioneren kwam Tan Boen Djin zelfs in huis bij Klevant te wonen. Het contact met Klevant was niet toevallig want meester Klevant huurde een villa die eigendom was van de firma Seng Hap. Ook zat Klevant samen met Tan Boen An in de gemeenteraad. De jonge Boen Djin kwam in de kost bij de familie Klevant, samen met de zoontjes van de Sultan van Langkat en Serdang. Tan Boen Djin kon zo goed met de familie Klevant opschieten dat hij in 1932 samen met hen naar Nederland vertrok en de laatste 2 jaar van de middelbare school in Harderwijk doorliep waar hij bij de zuster van mevrouw Klevant kwam te wonen. Na de middelbare school ging Tan Boen Djin nog 3 jaar naar de Handelschool in Amersfoort en nadat hij die had afgerond voer hij in 1937 terug naar Medan om samen met Tan Boen An en zijn andere broer Tan Boen Hok de Seng Hap firma te leiden.

In 1938 trouwde hij met Margaret (Nina) Wee, ze kregen drie kinderen, twee dochters en een zoon. Tijdens het

Seng Hap

huwelijksfeest in het gebouw van de Hokian Hwe Koan vloeide de champagne rijkelijk en was de Indonesische, en Nederlandse elite van Medan aanwezig. Hetzelfde jaar ontving de familie Tan Generaal Woo, rechterhand van de Chinese president Chiang Kai Shek. Generaal Woo kwam speciaal naar Medan om de weduwe van Tan Tang Ho op te zoeken omdat haar man destijds aanzienlijke donaties aan de regerende Kuo Min Tang partij had gedaan. In 1938 was er een oorlog gaande tussen China en Japan, de laatste had Mantsjoerije bezet, en generaal Woo reisde door Nederlands Indië om financiële steun te verwerven om de oorlog te bekostigen. Nadat in augustus 1945 de oorlog was afgelopen reisde generaal Woo weer naar Indonesië als speciale afgezant van de Chinese regering, nu om president Soekarno te ontmoeten. Een nog bekendere naam dan generaal Woo reed kort na de oorlog over Sumatra in de luxe Packard cabriolet van Tan Boen Djin. De Packard was tijdens de tweede wereldoorlog door de Japanners geconfisceerd voor hun legertop. Na de Japanse capitulatie werd de Packard opnieuw geconfisceerd, nu door de geallieerde legerleiding, en werd Lord Mountbatten, opperbevelhebber van de geallieerde strijdkrachten in Azië, er in rondgereden. Nadat de geallieerden waren vertrokken kreeg Tan Boen Djin zijn Packard terug.

Tan Boen An overleed kort na de oorlog maar Tan Boen Djin is oud geworden. In de jaren 1960 was hij een van de oprichters van de Universiteit van Noord Sumatra. Het bedrijf Seng Hap heeft hij echter moeten verkopen bij gebrek aan een opvolger. Tan Boen Djin overleed in 2009 op 95 jarige leeftijd. ■

[1] De Sumatra Post (SP) 2-12-1899.
[2] Centrale plein in Medan, nu Lapangan Merdeka geheten.
[3] De Manillaband was een muziekkorps in Medan bestaande uit Philippijnse musici die iedere zondagavond een concert gaven op de Esplanade.
[4] SP 26-3-1900.
[5] Geert Mak noemt in De eeuw van mijn vader (1999, 4e druk) meester Klevant op pagina 213.